

tedes. Det var ikke den nuværende Købstadforening, der holdt Møde, den eksisterede ikke den Gang, idet den først blev oprettet senere, men det var et Købstadmøde, hvor der var mødt Repræsentanter fra de forskellige Købstæder. Spørgsmalets Behandling blev indledet af daværende Stiftfysikus Holst i Ringkøbing, og hans Forslag om, at man skulde vende tilbage til det, man havde tænkt paa i 1868, nemlig, at Borgmestrene vel skulde være Medlemmer af Byraadene og Statens Tilsynsvædd, men ikke Formænd, blev den Gang vedtaget med 33 Stemmer mod 20. Borgmestrene afholdt sig fra at stemme. Men jeg vender tilbage til, at der under Forhandlingerne i 1868 eller nærmest i 1867 var stærkt Tale om at give Byraadene en saadan Ret, og der var endog i det Folketingsudvalg, som havde med den Sag at gøre, et Flertal med Klein — den Gang Formand i Sø- og Handelsretten, senere Gehejmeetatsraad — som Ordfører, der ønskede, at Byraadene skulde have Ret til at vælge deres Formænd. Naar Flertallets Forslag ikke den Gang blev gennemført, var Grunden alene den, at Estrup, som den Gang var Indenrigsminister, bestemt holdt paa, at indtil en almindelig Omordning af Rets- og Administrationsforholdene var gennemført, burde Borgmestrene eller Byraadsformændene beskikkes af Kongen. Nu vedtog man altsaa paa Købstadmødet i Næstved, at man burde vende tilbage til det, der var paatænkt i 1868. Men efter at Sagen havde været forelagt i 1882—83, skete der ikke noget. Først noget ind i 90erne blev Sagen paa ny bragt frem her i Tinget gentagne Gange, og i 1897 blev der paa Købstadforeningens Møde vedtaget en Henstilling om, at Sagen burde forelægges Købstadforeningens Repræsentanter, inden den blev endelig afgjort af Rigsdagen. Senere har Købstadforeningen ikke beskæftiget sig med dette Spørgsmaal, men efter at Sagen nu paa ny er bragt frem som Regeringsforslag, er Spørgsmaalet opført paa Dagsordenen for det Møde, som den danske Købstadforening holder den 10. December. Der bliver altsaa, forinden Sagen bliver afgjort af Rigsdagen, Lejlighed til at erfare den Stilling, som Købstædernes Repræsentanter indtage overfor Sagen. Jeg tvivler ikke om, at de i Principet ere enige i, at Byraadene selv bør vælge deres Formænd, men det er jo muligt, at de paa visse underordnede Punkter have Anskuelse, der afvige fra de Bestemmelser, der findes i det forelagte Forslag.

Angaaende Forslagets Enkeltheder er der særlig Grund til at bemærke Bestemmelsen om, at Formanden skal vælges for 4 Aar ad Gangen, altsaa for hele Valgperioden. I det i Fjor privat indbragte Lovforslag var der en Bestemmelse, som gik ud paa, at Formandsvalg skulde finde Sted hvert Aar. Jeg betragter det som en stor Fordel, at Valget finder Sted for hele Valgperioden. Paa mange Maader vil det have sin store Betydning, for nemmelig vil det have stor Betydning, fordi det ifølge Kommunalloven paahviler Formanden at føre nøje Indseende med Købstædernes Regnskabsvæsen, og dette Tilsyn vil temmelig let blive illusorisk, dersom det kunde tænkes, at der hvert Aar fandt Formandsskifte Sted, hvilket dog ganske vist ikke vilde blive Regelen. Jeg maa her minde om, at Købstædernes Pengevæsen er af ret stort Omfang. Medens nemlig Købstædernes Regnskab i 1870 balancerede med $4\frac{3}{4}$ Mill. Kr., er Balancen nu oppe paa over 25 Mill. Kr.

Ligeledes finder jeg det meget praktisk, og det vil sikkert i høj Grad lette Gennemførelsen, at Forslaget indeholder den Bestemmelse, at alle de Magistratsforretninger, der nu paahvile den kongevalgte Borgmester, blive hos Statens Embedsmænd, saa at Byraadets Formand kun faar de Forretninger, som vedrøre det rent kommunale Liv.

Der er dernæst en Bestemmelse om, at det Tilsyn, som Staten hidtil har overdraget Borgmesteren at føre med, at Byraadens Beslutninger ere i Overensstemmelse med de gældende Love, og at de ikke krænke Købstædernes virkelige Interesse, overføres til Amtmændene. Jeg ved meget vel, at der kan gøres den Indvending mod denne Bestemmelse, at man kunde føre dette Tilsyn direkte over paa Indenrigsministeriet, som man maaske i sin Tid havde tænkt det skulde paahvile. Men set fra Købstædernes Standpunkt maa jeg anse det for overordentlig praktisk, at man lader Amtmanden føre dette Tilsyn. En saadan Ordning vil være en Fordel fremfor den nuværende, thi det, der nu sker og maa ske i Byraadene, forinden Borgmesteren skrider til at suspendere en af Byraadet vedtagen Beslutning, er, at Borgmesteren er bleven overstemt. Men i det Øjeblik, han er bleven overstemt, er han paa en Maade selv Part i vedkommende Sag, og det kan under visse Omstændigheder have Indflydelse paa den Bestemmelse, han skal træffe. Hvis man nu vilde føre Sagen direkte til Indenrigsmini-